

EEN SCHONE GEMEENTE IN ÉÉN DAG

Tiel en Hilversum gingen er als eersten voor: een massale opschoonactie die de beide steden voor het eerst zwerfafvalvrij maakt. Een grootschalig project met scholieren, vrijwilligers, bedrijven en uiteraard de gemeentelijke dienst zelf. Daarnaast zorgden een influencer en een beloningssysteem voor extra motivatie. Gemikt wordt op een blijvend effect, mede door de zichtbaarheid in de straat en de aandacht in de media. Rijkswaterstaat gaat het concept uitwerken zodat andere gemeenten het ook (corona-proof) kunnen toepassen.

TEKST & BEELD: ADDIE WEENK (RIJKSWATERSTAAT) EN KOR VAN DER BIJ (RUBBIZ)

Basisschoolleerlingen deden mee aan de schoonmaakactie.

TIEL

In Tiel was vrijdag 8 oktober de grote dag. Na een grondige voorbereiding door Stichting Duurzaam Rivierenland, NME Tiel, Gemeente Tiel en de Rubbiz Foundation, namen meer dan 1000 leerlingen en vrijwilligers deel aan een grote schoonmaakbeurt van de openbare ruimte. Het college van B&W was aanwezig bij de aftrap, evenals de bekende vlogger Milan Knol, die de jeugd van nog wat extra inspiratie voorzag middels een tour langs de Tielse scholen. De troepen zwermden in speciale hesjes uit over de hele gemeente. Met SUP boards werd ook de stadsgracht ontdaan van zwerfafval en met kano's werd de Tielse Linge schoongemaakt. Oevers en uiterwaarden kwamen uiteraard ook aan bod.

HILVERSUM

Op 14 oktober was de beurt aan Hilversum. Ook daar waren veel leerlingen gemobiliseerd, kwamen twee wethouders de aftrap verzorgen, waarna Milan Knol er nog een schepje bovenop deed. De scholen konden de opening via een livestream volgen. Iedere school kreeg een eigen deel van Hilversum om schoon te maken. Op het mediapark pakte een bedrijf met 15 medewerkers de schoon-handschoen op.

De concentratie van activiteiten op één dag met een duidelijk doel (de hele gemeente schoon) leverde voor de organisatoren een flinke piekbelasting op maar werd door alle deelnemers en betrokkenen erg gewaardeerd, net als de challenge via het be-

loningssysteem. Ook de inspirerende instructievideo vooraf en de bedankvideo achteraf hadden een goede functie. De groene hesjes maakten dat bijna alle inwoners de activiteiten hebben opgemerkt: het was de talk-of-the-town. De media hebben daarin natuurlijk ook een belangrijke rol. Voor de gemeente is het een mooi moment om de banden met vrijwilligers en scholen op dit vlak weer eens aan te halen.

SCHOON-EFFECT

De opgeschoonde steden werden ook breed opgepikt door de media. De Gelderlander en de Gooi en Eemlander spraken van een unieke actie. Het blad De Tielenaar heeft na afloop mooi verwoord wat het beoogde effect is van de actie: *"Het leverde niet alleen een schone stad op. De organiserende organisaties hopen en verwachten ook dat de deelnemende leerlingen stoppen met achteloos afval op de grond gooien en dat er door gesprekken thuis en met bekenden een olievlekwerking ontstaat. Hierdoor kan er een blijvend effect uitgaan van deze eenmalige massale opruimdag."*

WIE VOLGT?

Rijkswaterstaat en Rubbiz gaan op basis van de ervaringen in Tiel en Hilversum het draaiboek verfijnen. De hulpmiddelen die zijn gebruikt, zijn beschikbaar voor andere gemeenten: de (grote hoeveelheden) hesjes, knijpers, ringen, banners en de belonings-app. Gemeenten die hiervan gebruik willen maken, kunnen zich melden via zwerfafval@rws.nl. Meppel heeft haar dag gepland in 2022 en is al volop bezig met de voorbereidingen. ↔

Vlogger Milan Knol voorzag de jeugd van nog wat extra inspiratie.